

Leren communiceren

**Carel Jansen, Aline Douma,
Joyce Karreman & Jan Ravesteijn (2021)**

Noordhoff, Groningen/Utrecht

477 pagina's, € 79,95

ISBN 978 90 0174 986 6

Dit is alweer de 8e druk van *Leren communiceren*, vanaf 1979 een van de meest gebruikte handboeken voor zakelijke schriftelijke en mondelinge communicatie in het hoger onderwijs, maar ook bedoeld voor 'communicatiespecialisten'. De hoofdindeling in 12 hoofdstukken (Communicatie analyseren, Structureren, Argumenteren en overtuigen, Formuleren, Foutloos schrijven, Visualiseren, Lezen en samenvatten, Schrijven - het proces, Schrijven - rapporteren, Mondeling presenteren, Gesprekken voeren en Vergaderen) is gelijk gebleven aan de vorige editie. Maar in enkele hoofdstukken zijn onderwerpen toegevoegd en is her en der de focus wat verlegd. Zo is de focus in het derde hoofd-

stuk nog meer op het overtuigingsproces in het algemeen komen te liggen in plaats van op argumentatie sec door een nieuwe paragraaf over overtuigingsmiddelen als vuistregels, nudging, framing en verhalen; dit laatste vooral met het oog op gezondheidscommunicatie en met aandacht voor iets relatief nieuws als de fotostrip. In hoofdstuk 9 is het communicatieplan, en dan het tactisch communicatieplan in het bijzonder, in uitgewerkte vorm toegevoegd als voorbeeld van een rapporterende tekst. Het sollicitatiegesprek en motiverende gespreksvormen zijn nieuw in hoofdstuk 11, met bij dit laatste uitgebreid aandacht voor de cirkel van gedragsverandering. Ook de hernieuwde belangstelling voor de klassieke retorica weerspiegelt zich in deze editie, waar op gezette tijden de link tussen hedendaagse communicatie-inzichten en de klassieke retorica gelegd wordt. Geheel volgens de tijdgeest is het studiemateriaal nu online beschikbaar met een eenmalige licentiecodel.

Ook als vanouds: *Leren communiceren* is weer prachtig vormgegeven en verzorgd, met bij elk hoofdstuk de inmiddels vertrouwde weergave van een beroemd kunstwerk, en de vele functionele figuren en andere afbeeldingen. ■